

KALASTUS- JA VESIVILJELYALAN VALTIONTUKIEN TARKASTELEMISTA KOSKEVAT SUUNTAVIIVAT

(2001/C 19/05)

JOHDANTO

Vapaaseen ja vääristymättömään kilpailuun perustuvan järjestelmän ylläpitäminen kuuluu Euroopan yhteisön peruseräiteisiin. Yhteisön valtiontukia koskevan politiikan tavoitteena on varmistaa vapaa kilpailu, varojen tehokas jako ja yhteisön markkinoiden yhtenäisyys. Sen vuoksi komissio on yhteismarkkinoiden luomisesta alkaen toiminut erityisen valppaasti tällä alalla.

Vaikka EY:n perustamissopimuksen 36 artiklassa määrätään, että kilpailusääntöjä sovelletaan kalastustuotteiden tuotantoon ja kauppaan ainoastaan neuvoston päättämässä määrin, valtiontukisääntöjen soveltamisesta kalastustuotteiden tuotantoon ja kauppaan säädetään kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 104/2000 ⁽¹⁾ 32 artiklassa. Lisäksi kalatalousalan rakenteellisia toimia koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja edellytyksistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2792/1999 ⁽²⁾ 19 artiklassa säädetään, että EY:n perustamissopimuksen 87–89 artiklaa sovelletaan jäsenvaltioiden tälle alalle myöntämiin tukiin.

Yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) tarkoituksena on vahvistaa edellytykset, joita tarvitaan kalavarojen järkipärisen ja vastuullisen hallinnon varmistamiseen kestävältä pohjalta. Markkinajärjestelyn ansiosta hinnat ovat vakaat ja yhteisön markkinat yhtenäiset. Kalastusta koskevat yhteisön säännöt varmistavat kalakantojen säilyttämisen ja käyttämisen parhaalla mahdollisella tavalla. Monivuotisissa ohjausohjelmissä (MOO) asetetaan rajoituksia kansallisten kalastuslaivastojen koolle kalakantojen ja niiden hyödyntämisen välisen tasapainon varmistamiseksi. Kalatalouden ohjauksen rahoitusväline (KOR) on yksi yhteisön rakennerahastoista, ja siitä myönnetään taloudellista tukea rakennemuutoksiin, jotka ovat välttämättömiä yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi.

Valtiontuen myöntäminen on perusteltua vain, jos se on sekä kilpailupolitiikan että kalastuspolitiikan tavoitteiden mukaista.

Rakennerahastojen toimia koskevissa säädöksissä säädetään myös, että tukitoimenpiteet on toteutettava yhteisön kilpailusääntöjä noudattaen.

Tiukkojen biologisten rajoitusten vuoksi kalavarojen järkipärisen ja vastuullisen hyödyntäminen on ensisijainen tarve, joka edellyttää erityistä varovaisuutta myönnettäessä valtiontukia kalastusalalla. Yhteisön tukijärjestelmistä poikkeavaa valtiontukea

on tarkasteltava huolellisesti, eikä sitä voida hyväksyä, jollei pystytä näyttämään, että tuen avulla ei säilytetä tai lisätä kalastuskapasiteettia – silloin kun kalastuskapasiteettia on liikaa – eikä vaikuteta biologisen monimuotoisuuden vähenemiseen.

Tämän mukaisesti komissio hallinnoi EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 2 ja 3 kohdassa määrättyjä sekä niiden täytäntöönpanosta annetuissa säädöksissä säädettyjä poikkeuksia periaatteeseen, jonka mukaan valtiontuet eivät sovellu yhteismarkkinoille (EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohta).

Jotta yhteismarkkinat toimisivat moitteettomasti ja yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteet saavutettaisiin, komissio katsoo tarpeelliseksi ehdottaa jäsenvaltioille EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 1 kohdan mukaisesti, että ne soveltavat nykyisiin komission jo hyväksymiin kalastusalan tukijärjestelmiinsä näissä suuntaviivoissa vahvistettuja perusteita.

Näillä suuntaviivoilla korvataan vuonna 1997 julkaistut aiemmat suuntaviivat ⁽³⁾, sillä yhteistä kalastuspolitiikkaa on sittemmin kehitetty erityisesti asetuksella (EY) N:o 2792/1999.

Komissio laajentaa tai mukauttaa näitä suuntaviivoja valtiontukia koskevien selvitysten säännöllisestä tarkastelusta saatujen kokemusten ja yhteisen kalastuspolitiikan kehityksen perusteella.

1. SOVELTAMISALA JA YLEISET PERIAATTEET

1.1 Soveltamisala

Nämä suuntaviivat koskevat kaikkia toimenpiteitä, jotka ovat EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan mukaan tukia, mukaan lukien toimenpiteitä, joista on josakin muodossa koituvaa taloudellista hyötyä ja jotka on rahoitettu suoraan tai välillisesti julkisten (kansallisten, alueellisten, maakunnan, departementin tai paikallisten) viranomaisten talousarviomäärärahoista tai muista valtion varoista. Tukena pidetään esimerkiksi seuraavia: pääoman siirrot, halpakorkoiset lainat, korkohyvitykset, tietyt valtion omistussuudet yritysten pääomista, tiettyä tarkoitusta varten kerättävillä maksuilla tai veroluonteisilla maksuilla rahoitettavat tuet sekä valtion pankkilainataukauksina, maksujen ja verojen alennuksina tai vapautuksina myöntämät tuet, mukaan luettuina nopeutetut kuoletukset ja sosiaaliturvamaksujen alennukset.

⁽¹⁾ EYVL L 17, 21.1.2000, s. 22.

⁽²⁾ EYVL L 337, 30.12.1999, s. 10.

⁽³⁾ EYVL C 100, 27.3.1997, s. 12.

Näitä suuntaviivoja sovelletaan koko kalatalousalaan. Ne koskevat veden elollisten luonnonvarojen hyödyntämistä ja vesiviljelyä sekä tuloksena olevien tuotteiden tuotantovälineitä, jalostusta ja kaupan pitämistä, lukuun ottamatta sellaista virkistys- ja urheilukalastusta, joka ei johda kalastustuotteiden myyntiin.

1.2 Yleiset periaatteet

Valtiontukea voidaan myöntää vain, jos se on sopusoinnussa yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden kanssa.

Tuet eivät saa vaikuttaa suojatoimenpiteiden tavoin, vaan niillä on edistettävä kalastustuotteiden tuotannon ja kaupan pitämisen järkiperaistämistä ja tehostamista siten, että niillä rohkaistaan ja nopeutetaan alan sopeutumista uuteen tilanteeseen erityisesti vähäisten kalavarojen vuoksi.

Tuilla on ohjattava kestäviin parannuksiin, jotta kalatalousala voi kehittyä pelkästään markkinoilta saatavilla tuloilla. Tukia myönnetään siis ehdottomasti vain rajoitetuksi, haluttujen parannusten ja mukautusten kannalta tarpeelliseksi ajaksi.

Tämän vuoksi sovelletaan seuraavia periaatteita:

- valtiontuki ei saa haitata yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen soveltamista. Erityisesti vientituki ja kalastustuotteiden yhteisön sisäisen kaupan tuki ovat yhteismarkkinoille soveltumattomia,
- rakennepolitiikkaa koskevat yhteisön säännökset on mukautettu yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi. Jos käytettävissä olevat yhteisön varat eivät riitä tukikelpoisten toimenpiteiden rahoitukseen osallistumiseksi, valtiontuen kokonaismäärään voidaan tarvittaessa lisätä yhteisön osarahoituksen määrä sillä edellytyksellä, että yhteisön lainsäädännössä vahvistettu tukien kokonaismäärä ei ylitä. Kokonaismäärän ylittävä valtiontuki sallitaan jäljempänä vahvistettavien erityismääräysten mukaisesti,
- tuensaajille ilman velvoitetta myönnetty valtiontuet, joiden tarkoituksena on yritysten taloudellisen tilanteen ja maksuvalmiuden parantaminen tai joiden määrät perustuvat tuotettuun tai kaupan pidettyyn määrään,

tuotteiden hintoihin, tuotantomääriin tai tuotantovälineisiin ja jotka aiheuttaisivat tuotantokustannusten pienemistä tai tuensaajan tulojen kasvua, ovat toimintatukina yhteismarkkinoille soveltumattomia.

- 1.3 Tukien tutkinta perustuu tuen kokonaismääränä ilmoitettuihin arvoihin. Huomioon otetaan kuitenkin kaikki tuensaajan todellisen edun arvioimiseen vaikuttavat tekijät.

Valtiontukia arvioitaessa otetaan huomioon viranomaisten tuensaajalle yhteisön, kansallisen, alueellisen tai paikallisen lainsäädännön mukaisesti myöntämien kaikkien tukien yhteisvaikutus, erityisesti alueellista kehittämistä edistävä tuki mukaan luettuna.

- 1.4 Tietyille kalastus- ja vesiviljelyalan tuotteille niiden alkuperästä riippumatta määrättyillä erityismaksuilla – erityisesti veroluonteisilla maksuilla – rahoitettavia tukijärjestelmiä voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvina, jos tukijärjestelmät hyödyttävät sekä kotimaisia että tuontituotteita.
- 1.5 Kansallista aluetukea koskevia suuntaviivoja ei sovelleta tällä alalla ⁽¹⁾. Kalastusalaan liittyvät alueelliset valtiontuet tutkitaan näiden suuntaviivojen mukaan.

- 1.6 Koska eräille yrityksille tai tuotteille myönnetty kaikkensuuruinen tuki voi yhteisen kalastuspolitiikan soveltamisen vuoksi vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, de minimis -sääntöä ⁽²⁾ ei sovelleta kalastus- ja vesiviljelyalaan liittyviin menoihin.

2. ERI TUKILUOKKIEN ARVIOIMINEN

2.1 Yleisluonteiset tuet

- 2.1.1 Tukea voidaan pitää seuraavissa kohdissa esitettyjen edellytysten mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuvana, jos tuen määrä ei ylitä määrää, joka on ehdotoman välttämätön tuen tavoitteen saavuttamiseksi ja jos tuen kesto on rajoitettu. Tässä jaksossa mainitun kaikenlaisen tuen taso tukiekvivalentteina ilmaistuna ei saa ylittää asetuksen (EY) N:o 2792/1999 liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

⁽¹⁾ EYVL C 74, 10.2.1998, s. 9.

⁽²⁾ Komission ilmoitus valtiontukia koskevasta de minimis -säännöstä (EYVL C 68, 6.3.1996, s. 6).

2.1.2 Koulutus- ja neuvontatuki

2.1.2.1 Kalatalousalalla työskentelevien henkilöiden tekniseen ja taloudelliseen koulutukseen, uusiin tekniikoihin perehdyttämiseen sekä tekniseen ja taloudelliseen apuun tarkoitettuja tukia pidetään yhteismarkkinoille soveltuvina, jos niiden avulla pyritään yksinomaan parantamaan tuensaajien tietämystä ja auttamaan näitä lisäämään toimintatehokkuuttaan ja kasvattamaan tietoisuuttaan kalavarojen säilyttämisspyrkimyksistä. Tällaisen tuen pitäisi olla kaikkien asianomaisten henkilöiden saatavilla puolueettomasti määritellyillä edellytyksillä.

Alan valtiontukea koskevia yhteisön suunta- viivoja noudatetaan.

2.1.2.2 Neuvontatuki yrityksille

Erityisesti taloudellisen ja teknisen hallinnon sekä tietotekniikan alan neuvontaa koskevat tuet, joiden tarkoituksena on tehostaa yrityksissä olevien laitteiden käyttöä, ovat periaatteessa yhteismarkkinoille soveltuvia, edellyttäen että asianomainen neuvontatoiminta ei ole jatkuva eikä ajoittaista eikä liity yrityksen tavanomaisiin käyttökustannuksiin.

2.1.3 Tutkimukseen ja koekalastukseen myönnettävä tuki

2.1.3.1 Tutkimukseen myönnettäviä tukia voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvina, jos ne ovat tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle valtiontuelle vahvistettujen yhteisön puitteiden mukaiset ⁽¹⁾.

2.1.3.2 Kokeellisille kalastushankkeille voidaan myöntää tukea, jos niiden tavoitteena on kalavarojen säilyttäminen ja jos niissä otetaan käyttöön entistä valikoivampia pyyntitekniikoita.

2.1.4 Myynninedistämistuki

2.1.4.1 Mainonta- ja myynninedistämistukia voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvina, jos

a) ne koskevat tiettyä alaa, tuotetta tai tuoteryhmää kokonaisuudessaan siten, että

toimenpiteellä ei edistetä yhden tai useamman yrityksen tuotteiden menekkiä;

b) ne eivät ole ristiriidassa EY:n perustamis- sopimuksen 28 artiklan kanssa valtion osallistumisesta maatalous- ja kalastustuotteiden myynninedistämiseen annetun komission tiedonannon ⁽²⁾ mukaisesti;

c) tuen myöntämisedellytykset vastaavat asetuksen (EY) N:o 2792/1999 14 artiklassa ja liitteessä III olevassa 3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä ja ovat vähintään yhtä tiukat.

2.1.4.2 Jos tuotteelle on annettu virallinen hyväksyntä asetuksen (ETY) N:o 2081/92 mukaisesti, tuki voidaan hyväksyä siitä päivästä alkaen, jona nimi on viety kyseisen asetuksen 6 artiklan 3 kohdassa säädettyyn rekisteriin.

2.1.5 Uusien markkinoiden etsimiseen myönnettävä tuki

Tukia kalastus- ja vesiviljelytuotteiden myynninedistämiseen ja uusien markkinoiden etsimiseen voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvina, jos asetuksessa (EY) N:o 2792/1999 säädetty edellytykset täyttyvät ja jos EY:n perustamissopimuksen 28 artiklaa noudatetaan.

2.2 Tuet merikalastukselle

2.2.1 Tuet kalastusalusten toiminnan lopulliseen lakkauttamiseen

Alusten ostoon tai rakentamiseen liittymätöntä kalastusalusten toiminnan lopullista lakkauttamista varten myönnettävät tuet ovat yhteismarkkinoille soveltuvia, jos ne ovat asetuksessa (EY) N:o 2792/1999 yhteisön tuen tukikelpoisuudesta säädettyjen edellytysten mukaisia.

Kun kalastusaluksia siirretään pysyvästi kehitysmaille, on noudatettava asetuksessa (EY) N:o 2792/1999 vaadittavia kehitysyhteistyöalan tavoitteita.

Kalastusalusten toiminnan lopullista lakkauttamista varten myönnettävät tuet, jotka poikkeavat asetuksessa (EY) N:o 2792/1999 säädetystä vaatimuksista, tutkitaan tapauskohtaisesti. Tällaisten järjestelmien keston on oltava rajoitettu.

⁽¹⁾ EYVL C 45, 17.2.1996, s. 5.

⁽²⁾ EYVL C 272, 28.10.1986, s. 3.

2.2.2 Tuki kalastustoiminnan väliaikaiseen lopettamiseen

Tukea kalastustoiminnan väliaikaiseen lopettamiseen voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, jos sen tarkoituksena on korvata osittain asetuksen (EY) N:o 2792/1999 16 artiklassa säädettyissä olosuhteissa tapahtuvia kalastustoiminnan väliaikaisesta lopettamisesta johtuvia tulonmenetyksiä.

Asetuksen (EY) N:o 2792/1999 12 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuja sellaisia sosiaalisia liitännäistoimenpiteitä kalastajien hyväksi, jotka on otettu käyttöön kalastustoiminnan tilapäisen lopettamisen helpottamiseksi veden luonnonvarojen suojelusuunnitelmien puitteissa, voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvina, jos komissiolle on toimitettu asianomainen suunnitelma, jossa on kuvattava täsmälliset ja mitattavissa olevat tavoitteet ja määräaika. On myös toimitettava todisteet suunnitelman sosiaalisista vaikutuksista ja perusteet sellaisten erityistöiden toteuttamiseen, jotka ulottuvat tavanomaista sosiaaliturvajärjestelmää pidemmälle. Kalastajana pidetään ainoastaan henkilöä, joka harjoittaa pääasiallista ammattitoimintaansa toiminnassa olevalla merikalastusaluksella.

Molemmista edellä esitetyissä tapauksissa tukea voidaan myöntää myös aluksen omistajille sosiaaliturvamenojen korvaamiseksi.

Komissiolle toimitettavaan ilmoitukseen on liitettävä tällaisen tuen tieteelliset ja tarvittaessa taloudelliset perusteet. Toimenpiteitä ei saa ulottaa yli tason, joka on ehdottoman välttämätön tuen tavoitteen saavuttamiseksi. Toimenpiteiden keston on oltava rajoitettu. Liiallisia korvauksia on vältettävä.

Kalastustoiminnan rajoittamistukea, jolla pyritään edistämään yhteisön kalastuslaivastojen monivuotisten ohjausohjelmien puitteissa vahvistettujen pyyntiponnistusten vähentämistavoitteiden saavuttamista, ei hyväksytä.

2.2.3 Tuet laivastoinvestointeihin

2.2.3.1 Uusien kalastusalusten rakentamiseen myönnettäviä tukia voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvina – jollei asetuksen (EY) N:o 2792/1999 6, 7, 9 ja 10 artiklassa ja liitteessä III olevassa 1.3 kohdassa säädettyistä edellytyksistä muuta johdu – edellyttäen, että valtiontuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä kyseisen asetuksen liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen enimmäistasoa.

Telakoille ei voida myöntää tukia kalastusalusten rakentamiseen.

2.2.3.2 Käytössä olevien kalastusalusten nykyaikaisamiseen myönnettäviä tukia voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvina – jollei asetuksen (EY) N:o 2792/1999 6, 7, 9 ja 10 artiklassa ja liitteessä III olevassa 1.4 kohdassa säädettyistä edellytyksistä muuta johdu – edellyttäen, että valtiontuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä kyseisen asetuksen liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen enimmäistasoa.

2.2.3.3 Tukea käytettyjen alusten ostoon voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana vain, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) alusta voidaan käyttää kalastukseen vielä ainakin kymmenen vuoden ajan ja se ei ole ostohetkenä yli 20 vuotta vanha;
- b) tuen tarkoituksena on mahdollistaa kalastajien osaomistajuus tai korvata alus sen jälkeen, kun se on menetetty lopullisesti;
- c) tuen määrä on tukiekvivalenttina ilmaistuna enintään 20 prosenttia aluksen tosiasiallisista hankintakustannuksista.

Vähemmän kuin 10 vuotta aiemmin aluksen rakentamiseen tai uudistamiseen taikka saman aluksen aiempaan ostoon myönnetty tuki korvataan suhteessa kuluneeseen aikaan. Jäsenvaltiot saavat kuitenkin olla myöntämättä tällaista korvausta, jos ostaja täyttää tuen saamisen edellytykset ja sitoutuu omaksumaan edellisen tuensaajan oikeudet ja velvoitteet. Tuen kumulointi ei ole sallittua.

Jäljempänä 3.3 kohdassa mainittavassa vuosikertomuksessa on oltava luettelo kaikista yksittäisistä tuista, jotka on myönnetty käytetyn aluksen ostamista varten.

2.2.3.4 Alle 35 vuotta vanhoille kalastajille annettava palkkio, josta säädetään asetuksen (EY) N:o 2792/1999 12 artiklan 3 kohdan d alakohdassa, voidaan myöntää 2.2.3.3 kohdassa tarkoitettujen tukien lisäksi, jos mainitun asetuksen kyseessä olevassa artiklassa ja sen 12 artiklan 4 kohdan f alakohdassa säädetty edellytykset täyttyvät.

Luettelo kaikista tässä järjestelmässä myönnettyistä yksittäisistä tuista on sisällyttävä 3.3 kohdassa mainittuun vuosikertomukseen:

2.2.4 Vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitetut tuet

Vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettuja tukia arvioidaan valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettujen yhteisön suuntaviivojen mukaisesti ⁽¹⁾.

Pääasiassa merikalastusta harjoittavien vaikeuksissa olevien yritysten rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua tukea voidaan myöntää vain, jos komissiolle on toimitettu aluskapasiteetin vähentämissuunnitelma.

2.2.5 Tuot yhteisyritysten perustamiseen

Yhteisyritysten perustamiseen myönnettävää tukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, jos se on yhteisön sääntöjen (asetuksen (EY) N:o 2792/1999 8 artikla ja liite III) mukainen edellyttäen, että valtiontuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä kyseisen asetuksen liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen enimmäistasoa.

2.2.6 Tuki kalavarojen hoitoon ja kalastustoiminnan valvontaan

Jos jäsenvaltio kalavarojen hoitoa tai kalastustoiminnan valvontaa parantaakseen toteuttaa toimenpiteitä, jotka ulottuvat kauemmaksi kuin asianomaisessa yhteisön lainsäädännössä säädetyt vähimmäisvaatimukset, tukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, edellyttäen että kaikki tapaukset tutkitaan. Tukea ei saa ulottaa yli tason, joka on ehdottoman välttämätön tuen tavoitteen saavuttamiseksi, eikä sen kesto saa ylittää kolmea vuotta. Liiallisia korvauksia on vältettävä.

2.3 Tuot jalostukseen ja kaupan pitämiseen kalatalousalalla

Kalastustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen myönnettävää investointitukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, jos

a) tuen myöntämisedellytykset vastaavat asetuksen (EY) N:o 2792/1999 liitteessä III olevassa 2.4 kohdassa säädettyjä edellytyksiä ja ovat vähintään yhtä tiukat;

b) valtiontuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä kyseisen asetuksen liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

2.4 Tuot satamien kalustoa varten

Aluksesta purkamiseen liittyvien toimien ja kalastusalusten varustamisen helpottamiseksi kalastussatamien kalustoa varten myönnettävää tukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, jos

a) tuen myöntämisedellytykset vastaavat asetuksen (EY) N:o 2792/1999 liitteessä III olevassa 2.3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä ja ovat vähintään yhtä tiukat;

b) valtiontuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä kyseisen asetuksen liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

Satamille ei saa antaa tukea kalastusalusten rakentamiseen.

2.5 Veden luonnonvarojen suojeleminen ja lisääminen

Rannikkovesien luonnonvarojen suojelemiseen ja lisäämiseen myönnettävää tukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, jos

a) tuen myöntämisedellytykset vastaavat asetuksen (EY) N:o 2792/1999 liitteessä III olevassa 2.1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä ja ovat vähintään yhtä tiukat;

b) valtiontuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä kyseisen asetuksen liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

2.6 Tuot tuottajayhdistyksille

Yhteisön lainsäädännön mukaisesti hyväksytyjen tuottajajärjestöjen perustamisen edistämiseksi ja toiminnan helpottamiseksi myönnettävä tuki voidaan sallia asetuksen (EY) N:o 2792/1999 15 artiklan 1 kohdan edellytysten mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL C 288, 9.10.1999, s. 2.

Muiden kuin yhteisön lainsäädännön mukaisesti hyväksytyjen tuottajaryhmien tai -yhdistysten toiminnan parantamiseksi tai tukemiseksi tarkoitettua tukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, jos se myönnetään samassa muodossa ja samoin edellytyksin kuin hyväksytyille järjestöille ja jos sen määrä on enintään 80 prosenttia hyväksytyille järjestöille myönnetystä tuesta.

Kaupan osapuolten tai asetuksen (EY) N:o 2792/1999 15 artiklassa tarkoitettujen järjestöjen toteuttamiin toimiin myönnettävää tukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, jos se täyttää kyseisen asetuksen 15 artiklan 2 ja 3 kohdan vaatimukset.

2.7 Vesiviljely ja makean veden kalastus

Tukea vesiviljelyyn ja makean veden ammatillisen kalastuksen investointeihin (kalanpoikasten istutus, kantojen uusiminen, väylien ja altaiden rakentaminen/parantaminen) voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, jos

- tuen myöntämisedellytykset vastaavat asetuksen (EY) N:o 2792/1999 13 artiklassa ja liitteessä III säädettyjä edellytyksiä ja ovat vähintään yhtä tiukat,
- valtiontuen määrä tukiekvivalenttina ilmaistuna ei ylitä kyseisen asetuksen liitteessä IV vahvistettua kansallisen ja yhteisön taloudellisen osallistumisen sallittua enimmäistasoa.

2.8 Eläinlääkintä- ja terveystalouden tuet

Eläinlääkintä- ja terveystalouden tukea (esimerkiksi eläinlääkärikulut, terveystarkastukset, analyysit, joukkotutkimukset, ehkäisevät toimenpiteet, lääkkeet, tautien puhkeamisen vuoksi toteutettavat hävittämistoimenpiteet) voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, jos on olemassa kansalliset tai yhteisön säännökset, joiden nojalla toimivaltainen julkisviranomainen voi puuttua kyseiseen ongelmaan joko järjestämällä toimia sen hävittämiseksi kokonaan erityisesti pakollisin toimenpitein, joiden perusteella voidaan maksaa korvauksia, tai alkuvaiheessa perustamalla varojärjestelmän, joka yhdistetään tarvittaessa tukeen yksittäisten kansalaisten kannustamiseksi osallistumaan vapaaehtoisesti ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin

Näin varmistetaan, että tukitoimenpiteiden kohteena ovat ainoastaan yleistä etua erityisesti tartuntavaaran suhteen koskevat toimet eivätkä tapaukset, joissa yrittäjien voidaan kohtuudella olettaa ottavan kustannukset omalle vastuulleen tavanomaisena yritysriskinä.

Tukitoimenpiteiden tavoitteiden on oltava ehkäiseviä, korvaavia tai molempia sekä tietyistä eläinlääkintäalan kustannuksista tehdyn neuvoston päätöksen 90/424/ETY⁽¹⁾ mu-

kaisesti sovellettujen, eläintautien valvontaa koskevien periaatteiden mukaisia.

2.9 Erityistapaukset

2.9.1 Valtionyrietykset

Näitä suuntaviivoja sovelletaan myös kokonaan tai osittain julkisessa omistuksessa oleviin kalatalousalan yrityksiin.

2.9.2 Tulotuet

Yhteismarkkinoille soveltuvina voidaan pitää kalastus- ja vesiviljelyalan sekä näitä tuotteita jalostavan ja kaupan pitävän teollisuuden työntekijöille myönnettäviä suoria tukia, jotka ovat osa kapasiteetin mukauttamiseen tai vähentämiseen taikka tapauskohtaisesti arvioitaviin poikkeuksellisiin olosuhteisiin liittyviä sosiaalis- taloudellisia tukitoimenpiteitä.

Jos kyseessä on toiminnan keskeyttäminen, sovelletaan 2.2.2 kohdassa vahvistettuja edellytyksiä.

Kalastajien varhaiseläkkeisiin liittyvät tuet ja henkilökohtaiset kiinteämääräiset palkkiot ovat yhteismarkkinoille soveltuvia, jos ne ovat asetuksen (EY) N:o 2792/1999 12 artiklan 3 kohdan a, b ja c alakohdan mukaisia. Kyseisen asetuksen 12 artiklasta poikkeavien edellytyksin myönnettäviä tukia arvioidaan tapauskohtaisesti.

2.9.3 Luonnonmullistusten tai poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttaman vahingon korvaamiseksi myönnettävä tuki

EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan luonnonmullistusten tai poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttaman vahingon korvaamiseksi myönnettävä tuki on yhteismarkkinoille soveltuva. Heti kun luonnonmullistuksen tai poikkeuksellisen tapahtuman olemassaolo on osoitettu, sallitaan enintään 100-prosenttisen tuen maksaminen aineellisten vahinkojen korvaamiseksi.

Korvaukset on yleensä laskettava kunkin yksittäisen tuensaajan osalta välttämättä liiallisia korvauksia. Niistä vähennetään vakuutusseurasta saadut määrät ja tuensaajan tavanomaiset menot.

Vahinkoihin, jotka voidaan kattaa tavanomaisilla kaupallisilla vakuutus sopimuksilla tai jotka ovat tavallisia yritysriskejä, ei saa myöntää tukea.

Mahdolliset korvaukset on myönnettävä kolmen vuoden kuluessa tapauksesta, johon korvaus liittyy.

⁽¹⁾ EYVL L 224, 18.8.1990, s. 19.

Jos komissio hyväksyy luonnonmullistuksia koskevan yleisen tukisuunnitelman, jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle aikomuksesta myöntää tällaista luonnonmullistuksen vuoksi annettavaa tukea. Jos jäsenvaltio myöntää korvausta jonkin poikkeuksellisen tapahtuman vuoksi, sen on ilmoitettava jokaisesta tapauksesta, jossa tukea aiotaan myöntää.

2.9.4 Vakuutusmaksut

Tuki, joka on suuruudeltaan enintään 80 prosenttia poikkeuksellisten tapahtumien tai luonnonmullistusten aiheuttamien menetysten varalta otettujen vakuutusten maksuista, voidaan hyväksyä.

Vakuutusmaksujen maksuun tarkoitettu tuki ei estää vakuutuspalveluiden sisämarkkinoiden toimintaa tai estää markkinoiden kehitystä. Näin tapahtuisi esimerkiksi, jos vakuutuksen voisi ottaa vain yhdestä yrityksestä tai yritysryhmästä tai jos säädettäisiin, että vakuutus on otettava asianomaiseen jäsenvaltioon sijoittuneelta yritykseltä.

2.9.5 Syrjäisimmät alueet

Syrjäisimpien alueiden tarpeita varten tarkoitettujen tuet arvioidaan tapauskohtaisesti ottaen huomioon EY:n perustamissopimuksen 299 artiklan 2 kohdan määräykset, asianomaisten toimenpiteiden yhteensopivuus yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden kanssa sekä toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset kilpailuun näillä alueilla ja muualla yhteisössä.

2.9.6 Työllisyystuet

Työllisyyden edistämiseen tarkoitettuja tukia arvioidaan voimassa olevien työllisyystuen suuntaviivojen mukaisesti ⁽¹⁾.

3. MENETTELYÄ KOSKEVAT KYSYMYKSET

3.1 Näiden suuntaviivojen täytäntöönpano edellyttää jäsenvaltioiden viranomaisilta ja komissiolta kurinalaisuutta erityisesti tiedonantoja ja niiden määräaikoja koskevien muodolisten velvoitteiden osalta.

Komissio muistuttaa jäsenvaltioita niiden EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesta velvollisuudesta ilmoittaa tuista jo niiden suunnitteluvaiheessa ja toi-

mittaa myös kaikki niiden arvioinnin kannalta tarpeelliset tiedot.

Jäsenvaltioita pyydetään toimittamaan liitteessä I pyydyt tiedot tukitoimenpiteiden tarkastelemisen nopeuttamiseksi.

Asetuksen (EY) N:o 2792/1999 19 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista valtiontukihankkeista, myös niistä, joiden rahoitukseen yhteisö osallistuu.

Jos tuki on myönnetty ilman, että siitä on ilmoitettu ennalta tai ennen kuin komissio on ilmaissut kantansa suunnitelmaluonnoksesta, komissio voi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 659/1999 ⁽²⁾ 11 artiklan nojalla tehdä päätöksen, jonka mukaan jäsenvaltion on perittävä aiheettomasti maksettu tuki väliaikaisesti takaisin. Jos laittomasti myönnetyn tuen osalta tehdään kielteinen päätös, asianomaista jäsenvaltiota vaaditaan perimään tuki takaisin tuensaajalta kyseisen asetuksen 14 artiklassa säädetyn edellytyksin.

EMOTR:n tukiosastosta rahoitettuihin toimintoihin kohdistuvan laittomasti myönnetyn tuen mahdolliset vaikutukset otetaan huomioon erityisesti tilien tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä.

3.2 Ehdotukset aiheellisiksi toimenpiteiksi

Komissio ehdottaa EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 1 kohdan mukaisesti, että jäsenvaltiot muuttavat nykyiset kalastusalan tukijärjestelmänsä näiden suuntaviivojen mukaisiksi 1. heinäkuuta 2001 mennessä.

Jäsenvaltioita kehoitetaan vahvistamaan kirjallisesti 1. maaliskuuta 2001 mennessä, että ne hyväksyvät nämä ehdotukset aiheellisista toimenpiteistä.

Jos jäsenvaltio ei vahvista hyväksymistään kirjallisesti ennen edellä mainittua päivää, komissio katsoo kyseisen jäsenvaltion hyväksyneen nämä ehdotukset, ellei se ilmoita kirjallisesti nimenomaisesti vastustavansa niitä.

Jos jäsenvaltio ei edellä mainittuun päivään mennessä hyväksy näitä ehdotuksia kokonaan tai osaa niistä, komissio toimii asetuksen (EY) N:o 659/1999 19 artiklan mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL C 334, 12.12.1995, s. 4.

⁽²⁾ EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.

3.3 Vuosikertomus

Asetuksen (EY) N:o 659/1999 21 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittaiset kertomukset kaikista voimassa olevista tukiohjelmista tai hyväksytyjen tukiohjelmien ulkopuolella myönnettyistä yksittäisistä tuista, joiden osalta ei ehdollisessa päätöksessä ole asetettu erityistä velvollisuutta toimittaa kertomusta. Vuosittaisessa kertomuksessa on oltava kaikki liitteessä II esitetyt asianmukaiset tiedot.

Jäsenvaltioita pyydetään lisäksi toimittamaan komission KOR-asetuksessa säädetyt numerotiedot.

3.4 Voimaantulo

Komissio soveltaa näitä suuntaviivoja 1. tammikuuta 2001 alkaen kyseisenä päivänä tai sen jälkeen tehtyihin valtiontuki-ilmoituksiin.

Asetuksen (EY) N:o 659/1999 1 artiklan f alakohdan mukaista laitonta tukea arvioidaan tuen myöntämishetkellä noudatettavien suuntaviivojen mukaisesti.

LIITE I

EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitettavat tiedot

1. Jäsenvaltio
 - 1.1 Järjestelmästä ja sen toteuttamisesta sääntömääräisesti vastuussa oleva ministeriö tai muu hallintoelin
 - 1.2 Alueellinen viranomainen
 - 1.3 Muu
2. Tukijärjestelmän nimi
3. Oikeusperusta (liitettävä jäljennös oikeusperustasta tai sen luonnoksesta, jos sellainen on saatavilla ilmoituksen tekoahetkellä)
4. Onko kyseessä uusi järjestelmä: Kyllä/Ei
 - 4.1 Jos tukijärjestelmällä korvataan tai muutetaan nykyistä järjestelmää tai komission jo hyväksymää järjestelmää, ilmoitetaan komission antama tuen numero ja komission päätöksen numero ja täsmennetään; mitä sääntöjä ja edellytyksiä muutetaan.
5. Jos järjestelmää rahoitetaan yhteisön rakennerahastosta (esim. KOR), ilmoitetaan komission päätöksen numero.
6. Järjestelmän tavoitteet (rasti asiaankuuluvaan ruutuun):
 - laivasto (käytöstä poistaminen, vienti ja rakentaminen sekä kalastuslusten nykyaikaistaminen; yhteisyhtykset)
 - vesiviljely ja makean veden kalastus
 - jalostus ja markkinointi
 - mainonta ja menekinedistäminen
 - satamien kalusto
 - sosiaalis-taloudelliset toimenpiteet
 - kalastuksen tilapäinen lopettaminen
 - tutkimus ja kehittäminen
 - kalavarat ja kalastustoiminnan valvonta
 - eläinlääkintä- ja terveysala
 - muu
7. Tukea koskevat rajoitukset tai perusteet
 - 7.1 Ilmoitetaan tuensaajia koskevat rajoitukset (henkilöstön lukumäärä, liikevaihto, muu seikka) tai tuensaajien määrittämisessä käytettävät puoltavat edellytykset.

7.2 Tukivälineet (tai tukimuodot) (rasti asiaankuuluvaan ruutuun):

- suora laina
- korkotukilainat (myös tiedot lainan vakuuksista)
- korkotuet
- verohelpotukset
- takaus (myös tiedot takaukseen liittyvistä vakuuksista ja takauksesta perittävistä korvauksista)
- muu (täsmennetään)

7.3 Kunkin tukivälineen osalta on kuvattava soveltamista koskevat säännöt ja edellytykset, myös tuen taso ja verotuskohtelu. Lisäksi ilmoitetaan, myönnetäänkö tuki automaattisesti, kun tietyt puolueettomat perusteet on täytetty, vai käytävätkö viranomaiset harkintavaltaa.

7.4 Kunkin tukivälineen osalta ilmoitetaan tukikelpoiset kustannukset; joiden perusteella tuki lasketaan (esim. maa-alue, rakennukset, välineet ja laitteet, henkilöstö, koulutus ja konsulttien palkkiot).

8. Tiedot siitä, onko tuki maksettava takaisin hankkeiden onnistuessa, tai sovelletaanko tuensaajaan seuraamuksia (esim. tuen takaisinmaksu) hankkeen epäonnistuessa.
9. Jos kyseessä on useita tukivälineitä, missä määrin tuensaaja voi kumuloida useita välineitä.
10. Kun tukijärjestelmään kuuluu kalastusalusten pysyvä siirtäminen kehitysmaille, ilmoitetaan, kuinka vältytään rikkomasta kansainvälistä lainsäädäntöä erityisesti kun on kyse merivarantojen säilyttämisestä ja hoidosta.
11. Tukijärjestelmän (uuden tai nykyisen) kesto vuosina
12. Menot
- 12.1 Jos kyseessä on uusi järjestelmä, ilmoitetaan talousarviomäärärahat järjestelmän keston aikana tai arvioitu tulojenmenetys verohelpotusten vuoksi. Jos järjestelmän kesto ei ole määritetty, ilmoitetaan arvioidut vuosimenot kolmen seuraavan vuoden aikana.
- 12.2 Jos kyseessä on nykyinen järjestelmä, ilmoitetaan talousarviomäärärahat järjestelmän keston aikana tai arvioitu tulojenmenetys verohelpotusten vuoksi. Jos järjestelmän kesto ei ole määritetty, ilmoitetaan arvioidut vuosimenot ja verohelpotuksista aiheutuneet tulojenmenetykset kolmen edellisen vuoden ajalta.
13. Arvio tuensaajien lukumäärästä
14. Jäsenvaltioiden olisi annettava perusteellinen selvitys siitä, miksi järjestelmän pitäisi katsoa olevan yhteismarkkinoille soveltuva. Selvitykseen on liitettävä tarvittaessa todisteita (esim. tukea saavia alueita koskevia sosiaalis-taloudellisia tietoja ja tieteellisiä ja taloudellisia perusteita).
15. Yhteystiedot (nimet, puhelin- ja faksinumerot, sähköpostiosoite).

LIITE II

Vuosittaiseen kertomukseen merkittävät tiedot

1. Komission antama tuen numero ja komission tekemän päätöksen numero
 2. Tukiohjelman nimi
 3. Järjestelmän menot kunakin vuonna. Kunkin tukivälineen (ks. liitteessä I oleva 7.2 kohta) ja järjestelmän tavoitteen (ks. liitteessä I oleva 6 kohta) osalta on annettava erilliset numerotiedot.
 4. Tuensaajien lukumäärä
 5. Tulosten arviointi
-